

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

COĞRAFYA

CEVAP ANAHTARI

İÇİNDEKİLER

2

COĞ.9.3.4. İklim sistemi ve sürecinde meydana gelen değişiklikleri algılayabilme

- a) İklim sistemi ve sürecinde meydana gelen değişiklikleri coğrafi temsiller aracılığıyla karşılaştırır.
- b) İklim sistemi ve sürecinde meydana gelen değişiklikleri sıralar.
- c) Küresel iklim değişikliğinin neden ve sonuçlarını yorumlar.
- ç) Küresel iklim değişikliğini sentezler.
- d) İklim sistemi ve sürecinde meydana gelebilecek değişime yönelik kanıta dayalı öngöründe bulunur.

8

COĞ.9.4.1. Nüfusun zaman içerisindeki değişimini tablo ve grafikler aracılığı ile yorumlayabilme

- a) Nüfusun zaman içerisindeki değişimini gösteren tablo ve grafiklerdeki bileşenleri anlamlandırır.
- b) Nüfusun zaman içerisindeki değişimini gösteren tablo ve grafiklerdeki bileşenleri arası ilişkileri çözümler.
- c) Nüfusun zaman içerisindeki değişimine dair incelediği tablo ve grafiklerden sonuçlar çıkarır.
- ç) Farklı ülke nüfuslarındaki değişimi, incelediği tablo ve grafikleri kullanarak karşılaştırır.

12

COĞ.9.4.2. Dünya ve Türkiye'deki nüfusun dağılışı ve hareketlerini etkileyen faktörler hakkında haritalar üzerinden çıkarımda bulunabilme

Dünya ve Türkiye'de nüfus yoğunluğunun fazla ve az olduğu alanlar ile nüfusun dağılışı ve hareketlerini etkileyen faktörlerin incelenebildiği haritaları ilişkilendirerek çıkarım yapar.

16

COĞ.9.4.3. Türkiye ve farklı ülkelerin nüfus piramitlerinden yararlanarak demografik dönüşüm sürecini yorumlayabilme

- a) Türkiye ve farklı ülkelerin nüfus piramitlerini demografik dönüşüm modeline göre anlamlandırır.
- b) Demografik dönüşüm modelinin aşamalarını doğum ve ölüm oranı ile nüfus yapısı arasındaki ilişkiye göre çözümler.
- c) Türkiye ve farklı ülkelerin nüfus piramitlerini demografik dönüşüm modelinin aşamaları ile ilişkilendirerek buradan sonuç çıkarır.
- ç) Türkiye ve farklı ülkelerin nüfus piramitleri ile demografik dönüşüm modelinin aşamalarını ilişkilendirerek elde ettiği sonuçları karşılaştırır.

Aşağıdaki gazete haberini inceleyerek 1-4. soruları, haberin içeriği doğrultusunda cevaplayınız.

GAZETE

Buzulbilimciler, Thwaites'i dünyanın en kritik ve en risk altındaki buzullarından biri olarak nitelendiriyor. Britanya Adası büyüklüğündeki bu devasa buz kütlesine ilişkin uydu verileri, erime hızının giderek arttığını ortaya koyuyor.

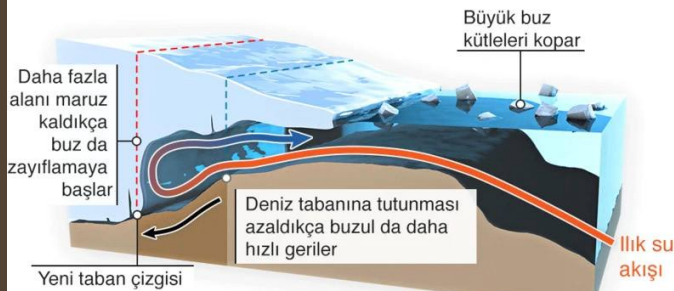
Antarktika ve Thwaites Buzulu: Ne kadar büyük?

Thwaites Buzulu nasıl eriyor?

Rüzgar ve akıntılarda görülen değişimler sonucu buzun altına daha ılık sular dolar

Araştırmalara göre, buzulun denize doğru uzanan ön kısmının altındaki boşluğa ılık okyanus suları sızıyor. Bu su, buzulun alt yüzeyini eriterek oyulmasına yol açıyor. Alt bölüm eridikçe, üstteki kütleyi taşıyan yapı da giderek zayıflıyor. Deniz suyu tuzlu olduğu için yoğunluğu fazladır ve dolayısıyla daha ağırdır. Buna karşılık, buzun erimesiyle açığa çıkan tatlı su daha düşük yoğunluğa sahip olduğu için daha hafiftir.

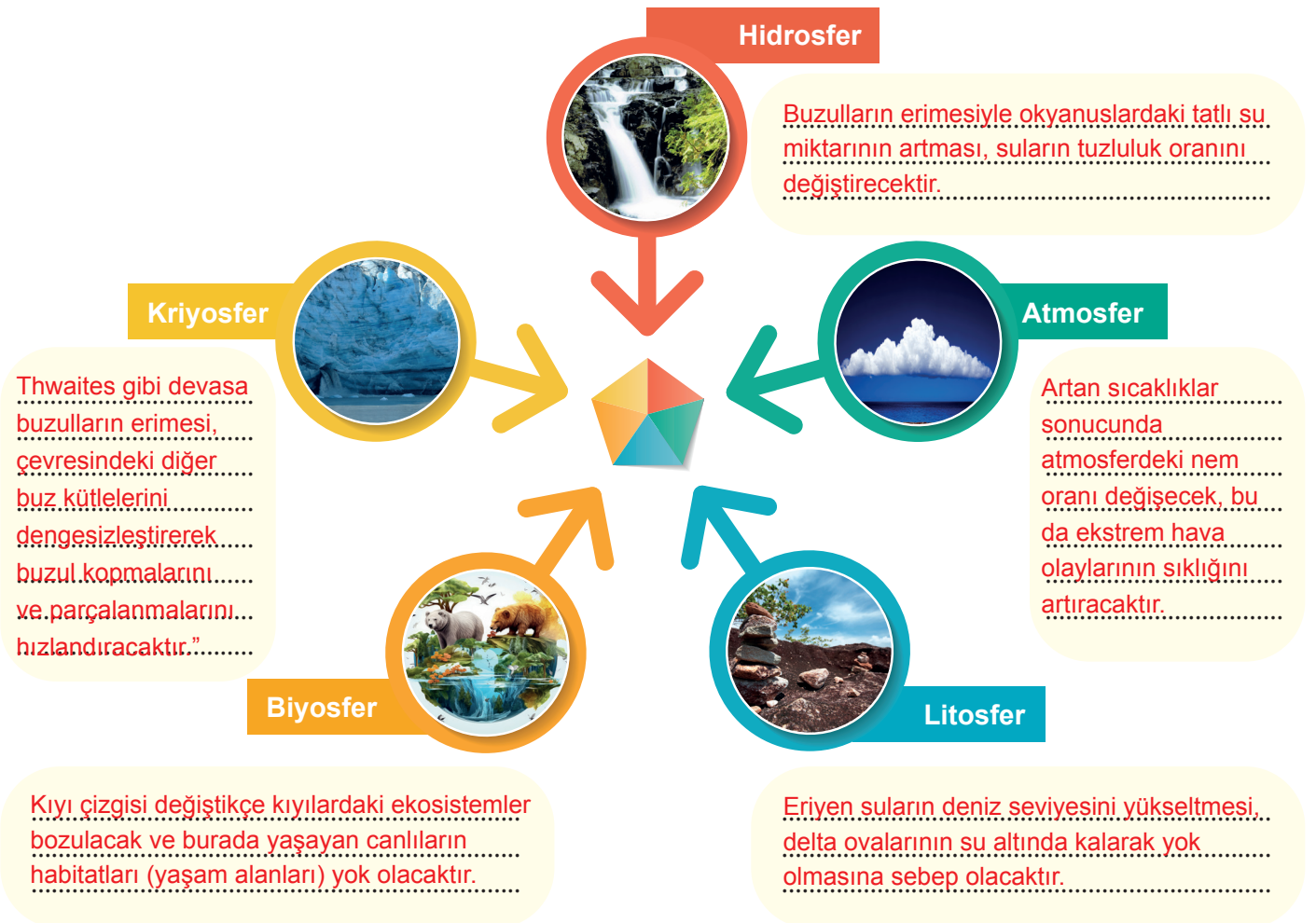
Buzul eridikçe ortaya çıkan bu hafif tatlı su yüzeye doğru yükselir. Bu durum, daha ılık ve daha yoğun deniz suyunun buzulun altına doğru akmasına neden olur.

1. Thwaites Buzulu'ndaki erimenin hızlanmasının nedeni olarak hangi faktörler gösterilmektedir? yazınız.

Soruya verilen yanıtlarda, insanların iklim değişikliğine neden olan faaliyetleri sonucunda okyanus sularının ısındığını ve bu ısınmanın buzulların erimesine yol açtığını savunan görüşler doğru kabul edilir.

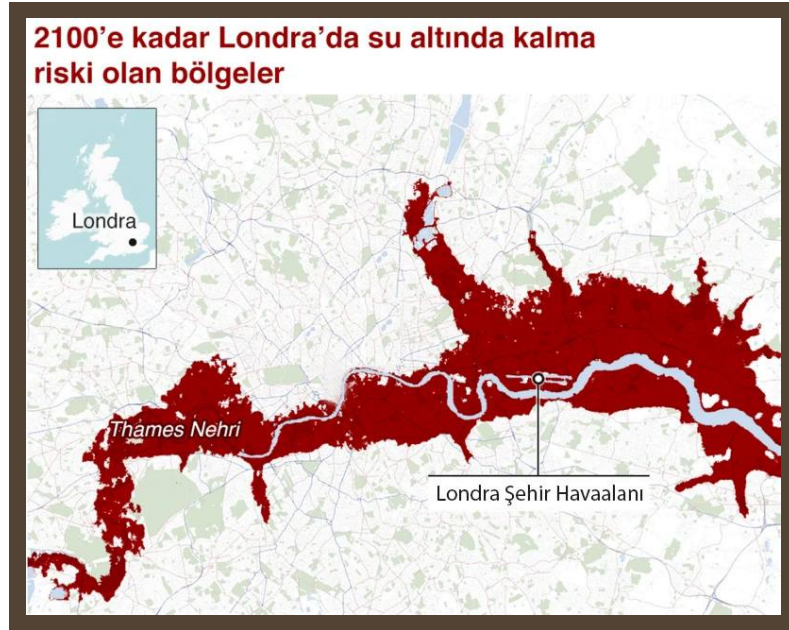
2. Thwaites Buzulu'nun erimesi hangi doğal sistemler ile ilişkilidir? Bu ilişkilere birer örnek yazarak aşağıdaki bilgi görselini tamamlayınız.

3. Thwaites Buzulu örneğinden yola çıkarak, buzulların erimesi konusuna yönelik olarak hazırlanmış aşağıdaki tabloyu neden–sonuç–önlem çerçevesinde tamamlayınız.

Buzulların Erimesi: Nedenler, Sonuçlar ve Önleyici Uygulamalar Tablosu		
Nedenler	Sonuçlar	Önleyici Uygulamalar
- Fosil yakıt kullanımı - Sera gazları (CO₂, metan) - Sanayi faaliyetleri - Ormansızlaşma	- Kıyı taşkınları - İklim değişikliği - Tatlı su kaynaklarının azalması - Ekosistemlerin bozulması	- Yenilenebilir enerji kullanımı - Enerji tasarrufu - Karbon salımının azaltılması - Ağaçlandırma

4. İklim sisteminde yaşanan değişiklikler ve buna bağlı olarak buzulların erimesi sonucunda, 2100 yılında Londra kentinde su altında kalma riski bulunan bölgeler aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

Bu kapsamda deniz seviyesindeki değişimlerin canlılar üzerindeki olası etkilerine yönelik öngörülerinizi yazınız.

Deniz seviyesindeki değişimlerin insan ve diğer canlıların yaşam alanlarını nasıl etkilediğine yönelik yapılan doğru tespitler kabul edilecektir. Örneğin, kıyı bölgelerinde yaşayan birçok canlı, yaşam alanları daraldığı için göç etmek zorunda kalabilir; göç edemeyen türler ise yok olma riskiyle karşı karşıya kalır.

A detailed photograph of a tree trunk's cross-section, showing concentric growth rings in various shades of brown and tan. A small, dark, circular object, possibly a hole or a piece of wood, is visible near the center. The wood is split into several sections, revealing the internal structure.

A close-up, top-down view of a cross-section of a tree trunk, showing concentric growth rings. The wood is dark brown with lighter, wavy rings. A small, dark, circular object, possibly a metal ring or a hole, is visible near the center of the trunk.

A close-up, top-down view of a cross-section of a tree trunk, showing concentric growth rings in shades of brown and tan. A dark, thin object, possibly a pen or pencil, is placed horizontally across the center of the rings to provide scale.

A detailed photograph of a tree trunk's cross-section, focusing on the growth rings. The rings are concentric and show varying shades of brown and tan, indicating different growth periods. A prominent vertical crack runs through the center of the trunk, and several other smaller cracks are visible. The texture of the wood is rough and weathered.

Aşağıda yer alan bilgileri ve haritaları inceleyerek yöneltilen soruları cevaplayınız.

Türkiye’de en fazla suyun (yaklaşık %77) kullanıldığı tarım sektörü, iklim değişikliğinden en çok etkilenen alanlardan biridir. Sıcaklık ve yağış gibi iklim göstergelerindeki değişimler ile kuraklık, sel ve fırtına gibi tehlikelerin sıklık ve şiddetindeki artış, tarımsal üretimi doğrudan etkilemektedir. Örneğin, iklim değişikliği etkileri nedeniyle tarımsal üretimde azalma, ekim zamanlarında değişiklik ve sulama suyu talebinde artış gibi olumsuzluklar ortaya çıkabilir.

Harita 1. Ekosistem - Sulak Alanlar ve Kuraklık İlişkisi Haritası (1990-2019)

Harita 2. Tarım-Tahıl ve Kuraklık İlişkisi Haritası (1990-2019)

1. Verilen haritaları karşılaştırarak, Türkiye'deki tahıl üretimine yönelik mevcut durumu ve gelecekteki riskleri analiz ediniz. Analizinizde, tahıl üretimi açısından **risk seviyesinin yüksek** ve **düşük** olduğu coğrafi alanları belirleyerek tespitlerinizi detaylıca açıklayınız.

Türkiye'de tahıl üretiminde riskin düşük ve yüksek olduğu bölgeler ile sulak alanlarda kuraklık riskinin yoğun olarak görüldüğü alanların belirlenmesi ve bu iki risk alanı arasında ilişki kurulması beklenmektedir. Bu çerçevede yapılacak açıklamalar doğru kabul edilecektir.

2. Verilen haritalar doğrultusunda, küresel iklim değişikliğine bağlı olarak gıda ihtiyacı konusunda görülebilecek kuraklık etkisinin **sosyal** ve **ekonomik** sonuçlarına dair öngörülerinizi açıklayınız.

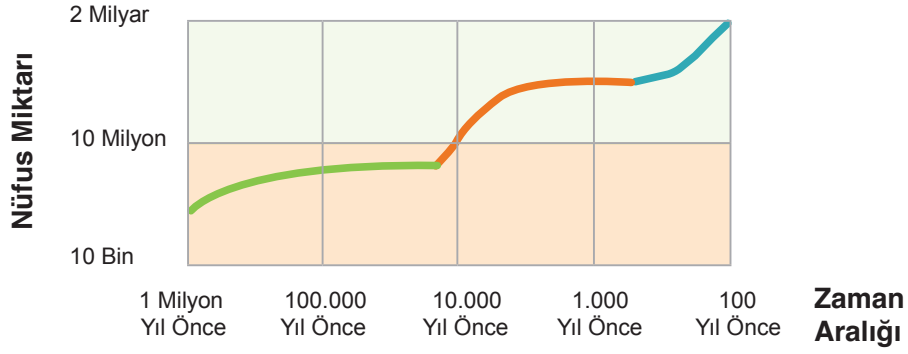

Tahılların gıda temini açısından taşıdığı kritik önem ve kuraklığın tahıl üretimini olumsuz etkileyerek gıdaya erişim ile gıda fiyatları üzerinde yaratabileceği olası sonuçlara değinen; buna bağlı olarak ortaya çıkabilecek göç hareketleri ve benzeri toplumsal olguları içeren açıklamalar doğru kabul edilecektir.

Aşağıda **dünya nüfusunun tarihsel gelişimine** ilişkin grafik verilmiştir. Verilen grafiği dikkatlice inceleyiniz. Ardından sizlere yöneltilen soruları cevaplayınız.

Grafik: Dünya Nüfusunun tarihsel Gelişimi

1. Grafikte yer alan bilgiler doğrultusunda, aşağıda yer alan görselleri üç nüfus sıçrama dönemini temsil edecek şekilde isimlendiriniz.

1. Sıçrama dönemi, Alet yapımı

2. Sıçrama dönemi, Tarım devrimi

3. Sıçrama dönemi, Sanayi devrimi

2. Aşağıdaki tablolarda dünya nüfusunun tarihsel süreçte yaşadığı üç nüfus sıçrama dönemi gösterilmiştir.

Her bir dönem için;

teknolojik gelişme düzeyini (alet yapımı, tarım, makineleşme, sanayi, modern teknoloji vb.),

yaşam koşullarındaki değişimleri (beslenme, sağlık, barınma koşulları),

nüfus yapısı üzerindeki etkilerini (nüfus artış hızı, ortalama yaşam süresi, doğum–ölüm oranları)

kısa ve öz ifadelerle açıklayarak dönemleri birbirleriyle karşılaştırınız.

Dönemler	Teknolojik Gelişme Düzeyi
1. Sıçrama dönemi	İnsanların ilk kez taşlardan alet yapmaya başlaması, avcılık ve toplayıcılık için basit silahlar üretilmesi.
2. Sıçrama dönemi	Yerleşik hayata geçişle birlikte tarımsal aletlerin yapılması, hayvanların evcilleştirilmesi ve sulama sistemleri.
3. Sıçrama dönemi	Buharlı makinelerin icadı, makineleşme , sanayileşme ve tıp alanındaki ilerlemeler

Dönemler	Yaşam Koşullarındaki Değişimler
1. Sıçrama dönemi	Göçebe yaşam, mağara barınakları, vahşi hayvanlardan korunma ve temel beslenme ihtiyaçlarının karşılanması.
2. Sıçrama dönemi	Yerleşik hayat, köylerin kurulması, daha düzenli ve güvenli beslenme (tarım sayesinde), barınma kalitesinin artması.
3. Sıçrama dönemi	Tıp ve sağlık hizmetlerinde devrim, besin üretiminin seri hale gelmesi, yaşam standartlarının ve konforun artması.

Dönemler	Nüfus Yapısı
1. Sıçrama dönemi	Nüfus artış hızı çok düşük, ortalama yaşam süresi kısa, ölüm oranları yüksektir.
2. Sıçrama dönemi	Nüfus artış hızı artmaya başlamış, ölüm oranları azalmış, nüfus miktarı belirgin şekilde yükselmiştir.
3. Sıçrama dönemi	Nüfus patlaması yaşanmış, ortalama yaşam süresi uzamış, ölüm oranları hızla düşmüştür.

3. Dünya nüfusunda görülen üç sıçrama döneminde, nüfus artışını etkileyen faktörleri araştırınız. Bu faktörler arasındaki ortak unsurları ve dönemlere özgü özellikleri belirleyerek ilgili yerlere açıklayınız.

Ortak Unsurlar

İnsanların gıdaya erişiminin kolaylaşması ve daha düzenli beslenme.
Doğal koşullara karşı daha güçlü hale gelmesini sağlayan yeni araç ve yöntemlerin keşfi.
Barınma, güvenlik ve çevre koşullarının iyileşmesi.
Hastalıklar ve dış tehlikelerle daha iyi mücadele edilmesi.

Döneme Özgü Özellikler

1. Dönem

- İnsanın kesici ve delici aletler yaparak vahşi hayvanlardan korunması.
- Avcılık ve toplayıcılık yeteneklerinin gelişmesi sayesinde besin kaynağının artması.

2. Dönem

- Tarımın keşfi ve hayvanların evcilleştirilmesi ile besin üretiminin garanti altına alınması.
- Göçebe hayattan yerleşik hayata geçiş ve ilk yerleşim yerlerinin (köylerin) kurulması.

3. Dönem

- Tıp alanındaki ilerlemeler, salgın hastalıkların kontrol altına alınması ve aşılarda bulunması.
- Üretimde makineleşme ile gıda üretiminin devasa boyutlara ulaşması ve yaşam kalitesindeki hızlı yükseliş.

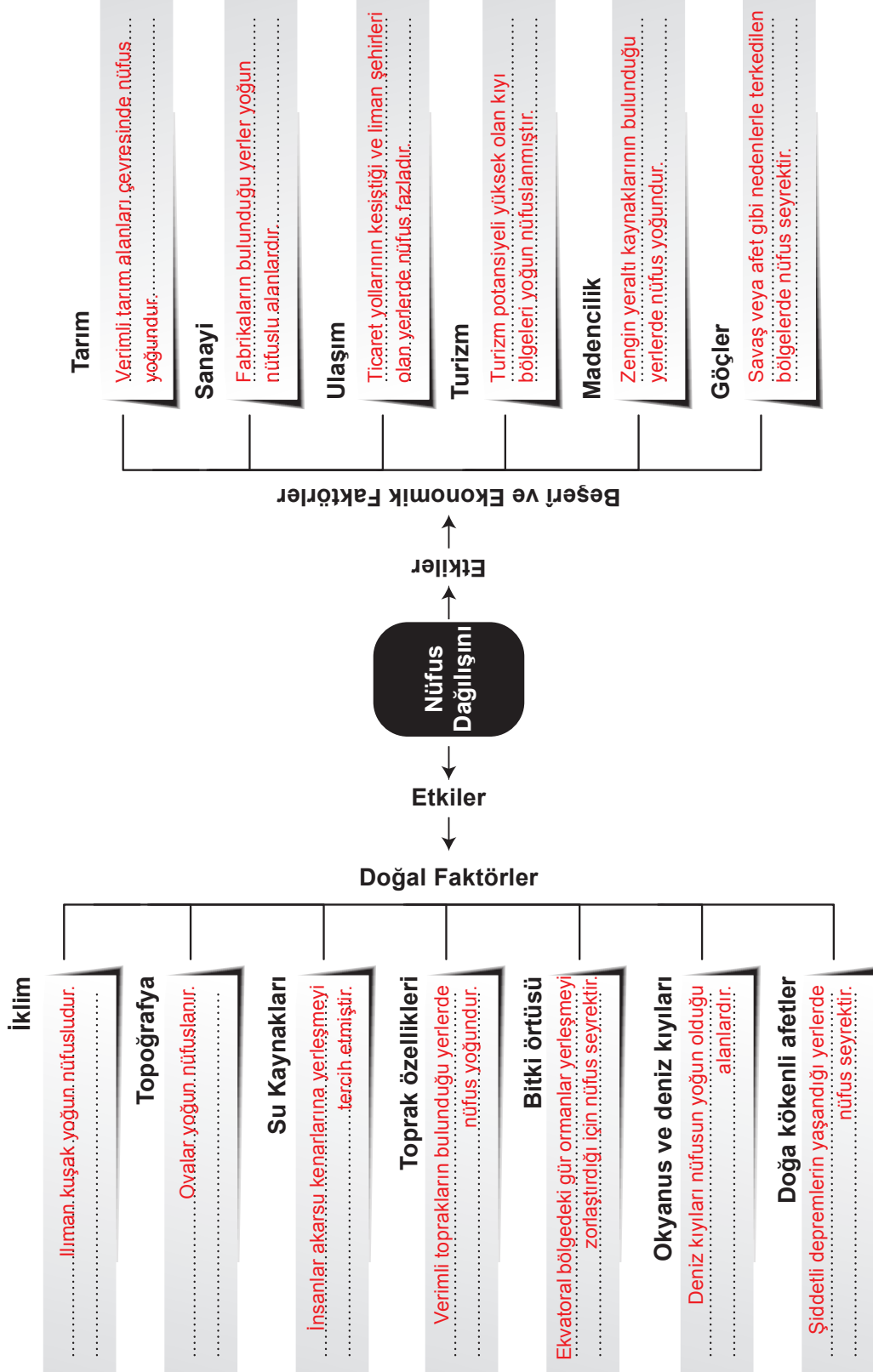

1. Dünya nüfusunun gelecekte gösterebileceği değişimlere ilişkin öngörülerde bulunarak iki farklı nüfus senaryosu oluşturunuz. Belirlediğiniz her bir senaryoyu; nüfus artış oranı, şehirleşme hızı, ortalama yaş, ekonomik büyüme gibi özellikleri açısından ele alarak açıklayınız.

	1.SENARYO	2.SENARYO
Senaryo	Çevresel sorunlar, iklim değişikliği ve kaynakların azalması gibi nedenlerle insanlar daha az çocuk sahibi olur; göçler azalır, nüfus azalır.	Tıbbi gelişmeler ve teknoloji sayesinde insanlar daha sağlıklı ve uzun yaşar, nüfus hızlı şekilde artar.
Nüfus Artış Oranı	Bazı bölgelerde nüfus azalır.	Ölüm oranları düşer, toplam nüfus artar.
Şehirleşme Hızı	Bazı bölgelerin nüfus yoğunluğu azalır.	Kentler büyür. Akıllı şehirler yayılır.
Ortalama Yaş	Yaşlı nüfus artarken, genç nüfus azalır.	İnsanlar geç yaşlanır ve üretken kalır.
Ekonomik Büyüme	İş gücü daralması ve kaynak sıkıntısı yaşanır.	Teknolojiye bağlı olarak hızlı büyüme görülür.

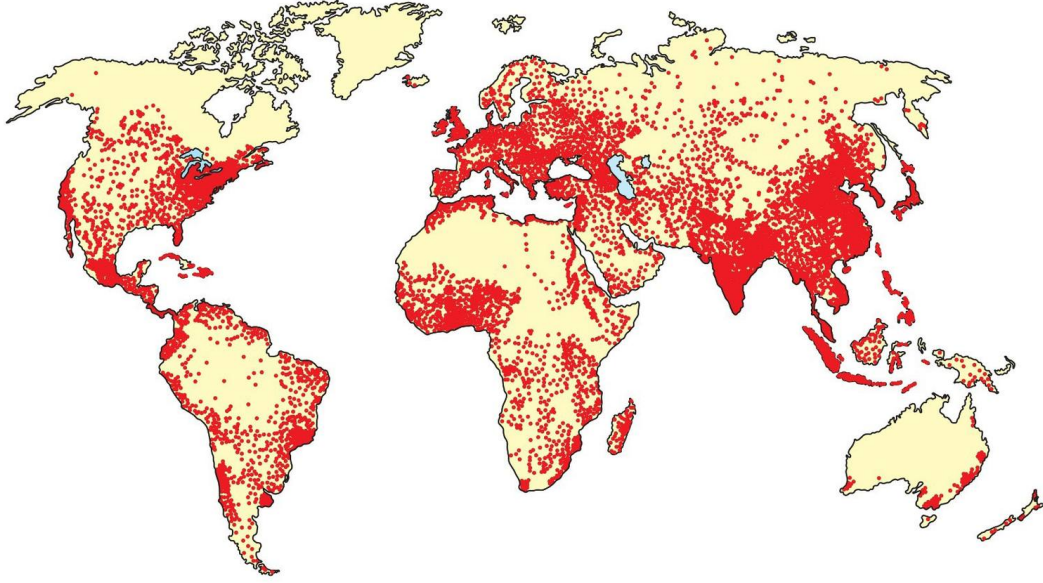
Nüfusun dağılışını etkileyen faktörler genel olarak **doğal faktörler** ve **beşerî faktörler** olmak üzere iki grupta incelenir. Bu faktörler, insanların yerleşme ve yaşam alanı seçiminde belirleyici rol oynar.

Aşağıda verilen kavram haritasını inceleyiniz. Nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerin nüfus üzerindeki etkisini kanıtlayacak örnek cümleler yazarak kavram haritasını tamamlayınız.

1. Aşağıda dünyada nüfusun yayılışını gösteren bir harita verilmiştir. Bu harita üzerinden nüfusun yoğun/seyrekle olduğu alanlara örnek belirleyerek aşağıdaki tabloyu tamamlayınız.

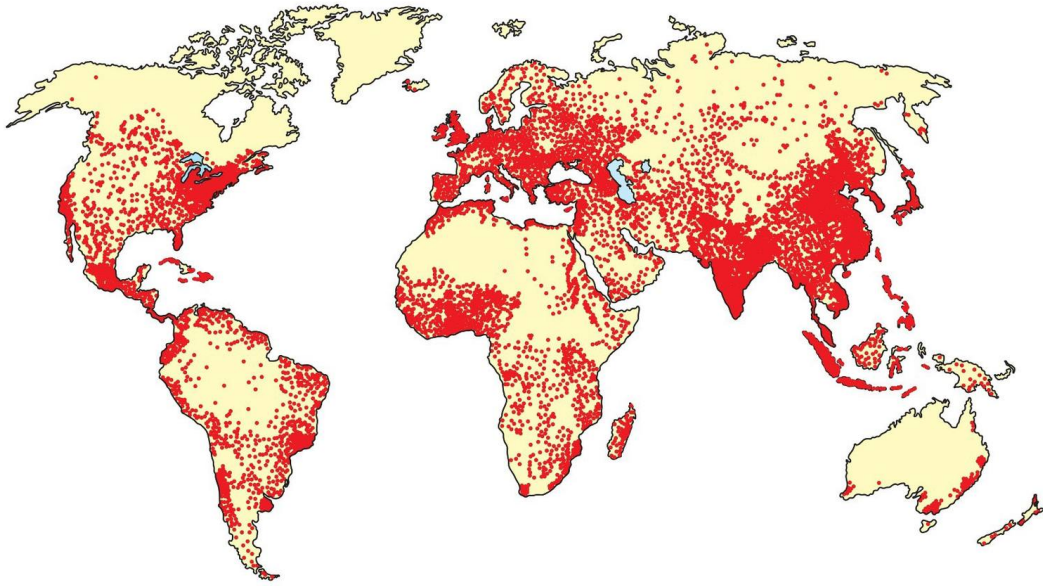
DÜNYADA NÜFUSUN ALANSAL YAYILIŞI

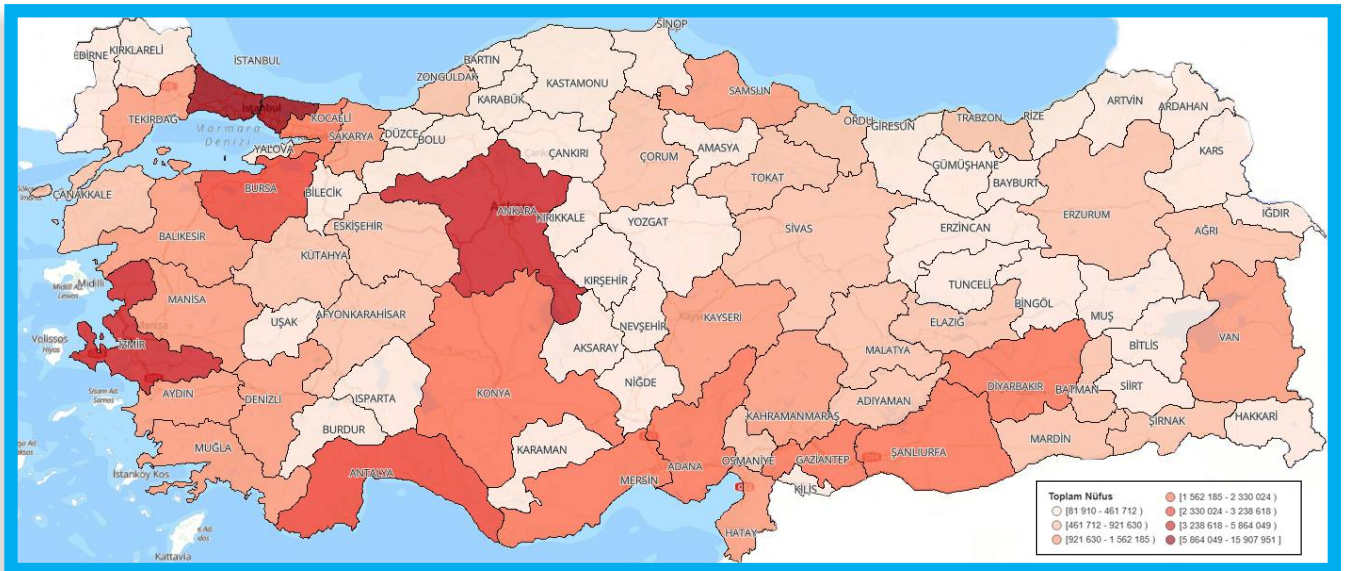
	Konum	İklim Özelliği	Yer Şekilleri
Nüfusun yoğun olduğu alanlar	1. Örnek: Güneydoğu Asya	Muson iklimi	Verimli ovalar ve akarsu ağizları
	2. Örnek: Batı Avrupa	Ilıman Okyanusal iklim	Düz ve yerleşmeye uygun araziler
Nüfusun Seyrek olduğu alanlar	1. Örnek: Sahra Çölü	Aşırı sıcak ve kurak	Kumullar ve kayalık çöller
	2. Örnek: Sibirya	Aşırı soğuk	Donmuş topraklar ve engebeli yapı

2. Aşağıda Türkiye’de ve dünyada nüfusun alansal dağılışına yönelik haritalar verilmiştir.

DÜNYADA NÜFUSUN ALANSAL YAYILIŞI

TÜRKİYE’DE İLLERE GÖRE NÜFUS DAĞILIŞI

Verilen haritaları karşılaştırarak inceleyiniz. Her iki harita üzerinden, benzer bir doğal nedene bağlı olarak nüfusun yoğun ya da seyrek olduğu alanlar belirleyiniz. Belirlediğiniz bu alanları ve bu alanların nüfus özelliklerini neden–sonuç ilişkisi kurarak açıklayınız.

	Nüfusun seyrek/yoğun olduğu alan	Açıklama
Dünya	Seyrek: Himalayalar, Ant Dağları, Kayalık Dağları.	Neden: Yer şekillerinin aşırı engebeli ve yüksek olması. Sonuç: Ulaşım ağlarının kurulamaması, tarım alanlarının sınırlı olması, sanayi ve ulaşım yatırımlarını zorlaştırmış; buna bağlı olarak ekonomik faaliyetler gelişmemiş ve yerleşme faaliyetleri kısıtlanarak bu bölgeler seyrek nüfuslanmıştır.
Türkiye	Seyrek: Hakkâri Çevresi, Doğu Karadeniz'in iç kesimleri, Taşeli Platosu.	

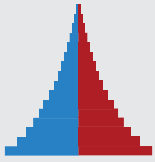
Aşağıdaki açıklamaları dikkate alarak tabloyu tamamlayınız.

a) Nüfus piramitleri nedir?

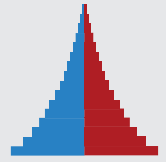
b) Temel özellikleri nelerdir? (Piramitlerde yer alan eksenler, yaş ve cinsiyet dağılımı vb.)

c) Nüfus piramitleri incelenerek doğrudan elde edilebilecek bilgiler nelerdir?

ç) Nüfus piramitlerindeki bilgiler kullanılarak yapılabilecek yorumlar nelerdir?

NÜFUS PİRAMİTLERİ

a)

Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısını gösteren dikey eksen ve yaş gruplarının yatay eksende ise cinsiyet ve nüfus miktarının yer aldığı grafiklere denir.

b)

- Dikey eksen yaş grupları yer alır.
- Yatay eksen cinsiyet dağılımı (erkek ve kadın) gösterilir.
- Piramidin tabanı doğum oranlarını, tavanı ise ortalama ömür süresini yansıtır.

Nüfus Piramitleri

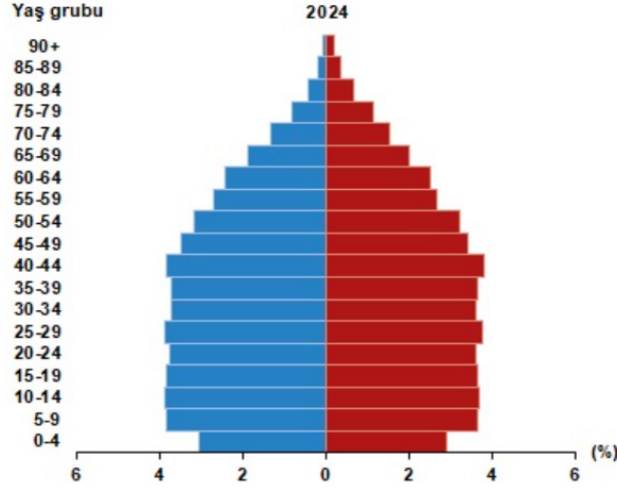
- Bağımlı nüfusun (çocuk + yaşlı) toplam nüfus içindeki payı
- Nüfusun genç, durağan veya yaşlı bir yapıya sahip olup olmadığı
- Nüfus artış hızının genel eğilimi (hızlı artan, yavaş artan, azalan)
- Doğum oranlarının yüksek ya da düşük olduğu

- Doğum ve ölüm oranlarının seyri
- Gelecekteki nüfus artış veya azalış eğilimleri
- İş gücü potansiyeli ve gelecekteki iş gücü ihtiyacı
- Emeklilik, sosyal güvenlik ve yaşlı bakım hizmetlerine olan talep
- Konut, ulaşım ve kentsel altyapı planlama gereksinimleri

c)

ç)

Aşağıda Türkiye'nin 2024 yılına ait nüfus piramidi verilmiştir.

1. Nüfus piramidini inceleyerek aşağıda belirtilen demografik göstergeler üzerinden Türkiye'nin nüfus yapısına ilişkin tespitlerinizi tabloya yazınız.

Gösterge	Yorum
Doğum oranları	Piramidin tabanının daralmış olması, doğum oranlarının geçmiş yıllara göre belirgin şekilde azaldığını gösterir.
Ölüm oranları	Piramidin üst kısmının (yaşlı nüfus) genişlemeye başlaması, sağlık hizmetlerinin geliştiğini ve ölüm oranlarının düşük seyrettiğini gösterir.
Ortalama yaşam süresi	Üst yaş gruplarındaki nüfus miktarının artması, ortalama yaşam süresinin uzadığının ve yaşlı nüfus oranının arttığının kanıtıdır.
Çalışan nüfus potansiyeli	Piramidin orta kısmındaki (15-64 yaş) şişkinlik, aktif ve üretken nüfus potansiyelinin halen yüksek olduğunu ancak gelecekte azalacağını gösterir.
Yaşlanma eğilimi	Piramit tabandan daralıp tavandan genişlediği için Türkiye, hızla yaşlanan bir nüfus yapısı eğilimine girmiştir.

2. Türkiye'nin nüfus piramidinin gelecekte alacağı şekil hakkında tahminde bulunarak gerekçelerinizi yazınız.

Gelecekte Türkiye'nin nüfus piramidinin 'Arı Kovanı' formuna daha çok yaklaşacağı tahmin edilmektedir. Bunun temel gerekçeleri şunlardır:

Düşük Doğum Oranları: Piramidin tabanındaki daralma devam edecek, bu da çocuk ve genç nüfus oranının azalmasına yol açacaktır.

Yaşlı Nüfus Artışı: Yaşam standartlarının yükselmesiyle yaşlı nüfus oranı artacak, piramidin tepe kısmı daha da genişleyecektir.

Demografik Dönüşüm: Türkiye, genç nüfus avantajını yavaş yavaş kaybederek gelişmiş Avrupa ülkelerine benzer, durağan ve yaşlı bir nüfus yapısına evrilecektir.

DEMOGRAFİK DÖNÜŞÜM SERÜVENİ

Hazır mısınız? Önünüzde insanlık tarihinin nüfus serüveni duruyor. Her toplum, tarihsel süreç içinde ilkel dönemlerden başlayarak modern ve geleceğin dünyasına doğru ilerlerken demografik (nüfus) dönüşüm sürecinden geçer.

1. Görselleri analiz ediniz. Beşerî faaliyetlere ait izlerden hareketle verilen döneme ilişkin çıkarımlarda bulununuz.

1. Seviye: Bu dönemde insanlar doğaya tamamen bağımlıdır. Görseldeki küçük yerleşimler ve tarım faaliyetleri, yerleşik hayata geçişin başladığını gösterir.

2. Seviye: Görseldeki fabrikalar, bacalar ve sıklaşan binalar sanayileşmeyi temsil eder.

3. Seviye: Gökdelenler, düzenli yollar ve yoğun araç trafiği, modern şehir hayatını ve hizmet sektörünün (ticaret, eğitim, bankacılık) ön plana çıktığını gösterir.

4. Seviye: Gelişmiş binalar, robotlar ve yaşlı bireylerin teknolojiyle etkileşimi, yüksek teknoloji toplumunu temsil eder.

2. Aşağıdaki kartlar, ilgili seviyeye ait ipuçlarını ve bu seviyeye ait nüfus piramitlerini göstermektedir. Kartların üzerine hangi seviyeye ait olduklarını yazarak belirtiniz.

3. Seviye 1'den Seviye 2'ye geçen toplumlarda, nüfus değişiminde etkili olan önemli olayları yazarak belirtiniz.

Toplumların Seviye 1'den Seviye 2'ye geçiş süreci, insanlık tarihinin en büyük nüfus kırılmalarından birini temsil eder. Bu dönemde gerçekleşen tıbbi gelişmeler, özellikle aşıların bulunması ve yaygınlaşmasıyla salgın hastalıkların önüne geçilmesini sağlamış; bu da bebek ölümlerinin hızla azalmasıyla sonuçlanmıştır.

4. Türkiye'nin nüfus yapısı zaman içinde değişmiştir. Sizce 1960 yılında Türkiye, hangi seviyede yer almaktadır? Günümüzde Türkiye nüfusu hangi seviyeye daha yakındır?

Uygun seviyeleri yazarak her biri için nedenini birer cümleyle açıklayınız.

• 1960 Yılında Türkiye Nüfusu: Seviye..2.....

Nedeni: Bu dönemde Türkiye'de doğum oranları oldukça yüksektir; tıp alanındaki gelişmeler ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte bebek ölümleri azalmış, bu da hızlı bir nüfus artışına (nüfus patlamasına) neden olmuştur.

• Günümüzde Türkiye Nüfusu: Seviye..3.....

Nedeni: Günümüzde şehirleşme oranının artması ve yaşam tarzının değişmesiyle birlikte aile yapısı küçülmüş, doğum oranları belirgin şekilde düşerek nüfus artış hızı yavaşlamış ve daha dengeli bir yapıya evrilmeye başlamıştır.

5. Seviye 4'teki bir toplumun yöneticisi olduğunuzu varsayınız. Nüfus ve hizmetlerle ilgili karşılaşılabileceğiniz başlıca sorunları ve bunlara yönelik çözüm projelerinizi aşağıdaki tablo üzerinde belirtiniz.

Sorunlar	Çözümler
İş Gücü Eksikliği: Doğum oranlarının çok düşük olması nedeniyle üretimde çalışacak nüfusun azalması.	Teknolojik Dönüşüm: Üretim süreçlerinde otomasyon ve robotik teknolojilerin kullanımını artırarak iş gücü açığını kapatmak.
Yaşlı Bakım ve Sağlık Giderleri: Nüfusun hızla yaşlanması sonucu emeklilik ve sağlık sistemleri üzerindeki ekonomik yükün artması.	Aktif Yaşlanma Projeleri: Yaşlı nüfusun sosyal hayata ve hafif iş kollarına katılımını teşvik etmek; evde bakım hizmetlerini dijital teknolojilerle desteklemek.
Demografik Durgunluk: Nüfusun dinamizmini kaybetmesi ve yenilenememesi.	Nüfus Artırıcı Teşvikler: Çalışan ebeveynlere yönelik uzun süreli ücretli izinler, çocuk bakım desteği ve vergi indirimleri gibi teşvik paketleri uygulamak.

